

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จินตนา ศรีวงษา : ผลกระทบทางเศรษฐกิจของครัวเรือนที่มีผู้ป่วยวัณโรคในประเทศไทย
(ECONOMIC IMPACT OF TUBERCULOSIS ON HOUSEHOLD IN THAILAND)
อ. ที่ปรึกษา : รศ.นพ.วรวิทย์ ทัดดากร, ศ.นพ.ภิรมย์ กมลรัตนกุล , 135 หน้า.
ISBN 974-636-369-7.

วัณโรคได้กลับมาเป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญของหลายประเทศอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจาก
การระบาดของโรคเอดส์ ปัญหาเชื้อดื้อยา การรักษาไม่ครบ การย้ายถิ่นและความเป็นอยู่ที่แออัด
ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจมีความสำคัญต่อผู้บริหาร ในการวางแผนนโยบายการควบคุมป้องกันวัณโรค
อย่างไรก็ตามในประเทศไทยยังไม่ได้มีการศึกษาถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจของครัวเรือนที่มีผู้ป่วยวัณโรค
ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจของครัวเรือนที่มีผู้ป่วย
วัณโรคในประเทศไทย

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้ป่วยวัณโรคที่มารับยาเป็นเดือนสุดท้าย ในศูนย์วัณโรคเขต
4 แห่ง (ศูนย์วัณโรคเขต 3 จ.ชลบุรี ศูนย์วัณโรคเขต 7 จ.อุบลราชธานี ศูนย์วัณโรคเขต 12 จ.ยะลา
ศูนย์วัณโรคเขต 9 จ.พิษณุโลก) โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป 4 แห่ง (โรงพยาบาลศูนย์พระปกเกล้า
จ.จันทบุรี โรงพยาบาลทั่วไป จ.ยโสธร โรงพยาบาลทั่วไป จ.แพร่ โรงพยาบาลศูนย์ยะลา)
และโรงพยาบาลชุมชน 8 แห่ง (โป่งน้ำร้อน ท่าใหม่ เด่นชัย ลอง มหานครชัย กุดชุม ยะหา และ
รามัน) จำนวน 674 ราย จาก 4 ภาค ตัวอย่างถูกคัดเลือกเข้ามาทำการศึกษาโดยใช้วิธี Cluster
random sampling ใน 4 ภาคของประเทศไทย และใช้วิธี Self weighting sampling จากนั้นใช้วิธี
Simple random sampling ในระดับสถานบริการโดยทำการเก็บข้อมูลในธันวาคม 2539 โดยใช้
แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากการศึกษาพบว่าผู้ป่วยวัณโรค 1 รายมีค่าใช้จ่ายตลอดการรักษา 6 เดือน 4,218 บาท
คิดเป็นร้อยละ 32.3 ของรายได้เฉลี่ยผู้ป่วยต่อปี ร้อยละ 6.8 ของรายได้เฉลี่ยครัวเรือนต่อปี ร้อยละ
6.8 ของรายได้เฉลี่ยต่อหัว มีค่าใช้จ่ายก่อนมารับการรักษาที่สถานบริการของรัฐ เฉลี่ย 2,732 บาท
ในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายดังกล่าว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติในแต่ละภาค และในแต่ละระดับสถานบริการ แต่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ ในผู้ป่วยวัณโรค แต่ละประเภท และมีค่าใช้จ่ายทางตรงเฉลี่ย 724 บาทต่อผู้ป่วย 1 ราย
ค่าใช้จ่ายทางอ้อมเฉลี่ย 2,564 บาทต่อผู้ป่วย 1 ราย อัตราส่วนของค่าใช้จ่ายทางตรง และ ค่าใช้จ่าย
ทางอ้อม คิดเป็น 1:3.5

ภาควิชา เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม
สาขาวิชา เวชศาสตร์ชุมชน
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม